

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Περιπέτειες του ιδιωτικού στη μεταπολιτευτική Ελλάδα

13 & 14 Οκτωβρίου 2017

Χώρος εκδηλώσεων:
Πολυχώρος του Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής
στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη 1

Διοικητικό Συμβούλιο

Κατιάννα Μίχα	Πρόεδρος
Σάββας Κονταράτος	Αντιπρόεδρος
Χρυσάνθη Μωραϊτη-Καρτάλη	Διευθύνουσα Σύμβουλος
Χριστίνα Αγριαντώνη	
Γιάννης Βούλγαρης	
Ελισάβετ Κοτζιά	
Νίκη Μαρωνίτη	
Ιωάννα Πετροπούλου	
Θανάσης Χατζόπουλος	

Πληροφορίες / Γραμματεία

Σχολή Μωραϊτη
Αλ. Παπαναστασίου & Αγ. Δημητρίου
154 52 Ψυχικό

Τόνια Όκου
210 679 5000
210 679 5090 (φαξ)
espoudon@moraitis.edu.gr
tokou@moraitis.edu.gr

Ουρανία Καϊάφα
210 363 9979

espoudon@moraitis.edu.gr
okaiafa@moraitis.edu.gr

Περιπέτειες του ιδιωτικού στη μεταπολιτευτική Ελλάδα

Παρασκευή 13 Οκτωβρίου 2017, ώρα 17:30

Πρώτη Συνεδρία. Πρόεδρος: Γιάννης Βούλγαρης

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ: Γιάννης Βούλγαρης

ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΗΣ ΑΤΟΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

Παναγής Παναγιωτόπουλος

Παλινδρομήσεις της ατομικότητας. Για μια κοινωνιολογία των μεσαίων στρωμάτων στη Μεταπολίτευση

Οι καθιερωμένες πολιτικο-επιστημονικές αντιλήψεις για τον «ελληνικό εαυτό» χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες: Εκείνη που τον θεωρεί αλλοτριωμένο από κάποιον άγριο καπιταλιστικό πολιτισμό και η άλλη που τον αντιλαμβάνεται ως πολιτισμικά δέσμιο της παράδοσης και της κοινότητας. Οι βιωμένες όμως μορφές που συναντάμε μέσα στην ευρύχωρη δημοκρατική μεσαία τάξη της Μεταπολίτευσης μας οδηγούν σε άλλα ερμηνευτικά κοινωνιολογικά μονοπάτια. Η πρώτη διαδρομή είναι αυτή στην οποία συναντάμε ποικίλα υβρίδια του παραδοσιακού με το σύγχρονο, συλλογικές δεσμεύσεις με ιδιωτικές αναζητήσεις, οργανικές ενότητες και αποκλίσεις. Η δεύτερη διαδρομή αποκαλύπτει ιστορικά κύματα εκσυγχρονισμού των κοινωνικών σχέσεων και ανάδειξης του ατόμου έναντι της συλλογικότητας και εξίσου ισχυρές οπισθοχωρήσεις και αντιστροφές αυτής της σχέσης.

Νικόλας Σεβαστάκης

Χαύνωση, σύγχυση και (κακή) ιδιώτευση. Για την κριτική του ατομικισμού

Η κριτική στον ατομικισμό είναι μια σύνθετη ιστορία, με πολλά εσωτερικά επεισόδια. Συχνά συναντάει ηθικά και αισθητικά μοτίβα. Στην ελληνική δεκαετία του '80 θα αποτελέσει πεδίο για την πρώιμη ενασχόληση με το «νεοφιλελευθερισμό». Στην ανακοίνωση θα ασχοληθούμε με τρία επιμέρους θέματα: την ιδέα της αυξημένης χαύνωσης / αποχαύνωσης, την εμπειρία της σύγχυσης και του αποπροσανατολισμού και τέλος το κεντρικό θέμα της ιδιώτευσης. Προτείνω την υπόθεση ότι αυτά τα εντοπισμένα ρίσκα αποκτούν με το χρόνο μια άκρως συναγερμική και κινδυνολογική διάσταση. Με μια έννοια, στις δεκαετίες του '80 και του '90, ο δημόσιος κριτικός λόγος θα ταυτιστεί με έναν μαχόμενο αντι-ατομικισμό.

Αλέξανδρος-Ανδρέας Κύρτης

Mimicry. Παραλλαγή ταυτοτήτων και ιδιωτικοποίηση των δημόσιων αγαθών

Το κοινωνικό mimicry αποτελεί διαδικασία υιοθέτησης συμβολικών και ιδεολογικών χαρακτηριστικών, προκειμένου να επιτευχθεί η απόκρυψη των πραγματικών πρακτικών που υιοθετούνται για την ικανοποίηση οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Η ασυμβατότητα μεταξύ της δημόσιας και της ιδιωτικής ταυτότητας εκλογικεύεται και εμποδίζεται κοινωνικά με όρους νομιμοποίησης της άτυπης κοινωνικής κινητικότητας. Στοιχεία λόγου που παραπέμπουν σε σύμβολα και αξίες των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων χρησιμοποιούνται ως βάση της μετατροπής συστημάτων δικαιωμάτων σε συστήματα ιδιωτικών προνομίων με οικονομικό και κοινωνικό αντίκρισμα. Οι κοινωνικές δικτυώσεις που προκύπτουν από τέτοια συμβολικά περιβλήματα της πράξης διευκολύνουν την άτυπη ιδιωτικοποίηση δημόσιων οργανισμών και δημόσιων αγαθών. Αυτό το χαρακτηριστικό φαινόμενο της ελληνικής μεταπολιτευτικής περιόδου παρατηρείται σε χώρες όπου η ιδιότητα συνδέεται με λαϊκίστικες πολιτικές εκφράσεις.

διάλειμμα

ΤΟ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ

Θανάσης Χατζόπουλος *Ιδιωτικό και δημόσιο: Παθολογίες του «ενδιάμεσου» χώρου*

Ανάμεσα στο ιδιωτικό και στο δημόσιο εκτείνεται ένας χώρος όπου συναντώνται οι δύο περιοχές και περιλαμβάνονται αμοιβαία, στριμώχνοντας ενίοτε η μία την άλλη, καθώς στοιχία εκατέρωθεν περνούν από τη μία στην άλλη αλλάζοντας το χαρακτήρα εκάστης. Οι εκάστοτε κοινωνίες ορίζουν τον μετακινούμενο ηθμό αυτής της διαπίδυσης και ορίζουν τα όρια και του ιδιωτικού και του δημόσιου. Ποιες είναι οι συνέπειες της αλλοίωσης και της στένωσης αυτού του «ενδιάμεσου» χώρου και τι σημαίνουν τόσο για τα άτομα ιδιώτες όσο και για τον δημόσιο χώρο των κοινωνιών; Ποια ήταν η σημασία της δημιουργίας αυτού του χώρου και ποιες οι παθολογίες του για την ελληνική κοινωνία μεταπολιτευτικά;

Βασίλης Δημόπουλος *Ναρκισσιμός και αυτογνωσία*

Το υποκείμενο δομείται στη βάση ενός παράδοξου: Οφείλω να ψάχνω να ξαναβρώ την πρώτη ικανοποίηση της ανάγκης, οφείλοντας ταυτόχρονα να αποδεχτώ ότι το αντικείμενο της πρώτης ικανοποίησης είναι οριστικά χαμένο, το οποίο παρ' όλ' αυτά θα ψάχνω αενάως. Αυτή είναι η πεμπουσία της εργασίας του ναρκισσιισμού. Η αυτογνωσία, δηλαδή η αναγνώριση αυτών των εργασιών, συναντάει απροσπέλαστα προσκόμματα. Δεν είναι διατεθειμένο όμως το υποκείμενο να μπει σε αυτήν την επώδυνη περιπέτεια, διότι του προτείνουμε να ανακατασκευάσει τις ψυχικές δομές για τις οποίες έχει δαπανήσει πολλή ενέργεια, ώστε να τις κατασκευάσει.

Γρηγόρης Πασχαλίδης *Selfies: Αυτο(ανα)παράσταση στην ψηφιακή εποχή*

Αποτελώντας μια από τις πιο δημοφιλείς πρακτικές της σύγχρονης ψηφιακής κουλτούρας, οι selfies έχουν ευρέως επικριθεί ως σύμπτωμα ενός διογκούμενου ναρκισσιισμού. Αντίθετα από αυτή τη συνοπτική καταδίκη τους, η παρούσα εισήγηση προσεγγίζει τις selfies ως ποικιλία σύγχρονων επιτελέσεων του εαυτού και επιχειρεί τη συστηματική ανάλυση του εκφραστικού και συμβολικού ρεπερτορίου τους ως μέρους της μακράς παράδοσης της εικαστικής και φωτογραφικής αυτο-προσωπογραφίας, και ταυτόχρονα, ως συνάρτησης του ιδιόμορφου επικοινωνιακού και πολιτισμικού οικοσυστήματος των κοινωνικών μέσων, στο πλαίσιο των οποίων αυτές παράγονται και διακινούνται.

διάλειμμα

Λιλαν Μήτρου *Το κανονιστικό κέλυφος του «ιδιωτικού» ή μία σχέση μεταβλητής γεωμετρίας*

Η συνταγματική κατοχύρωση του απαραβίαστου ιδιωτικού και οικογενειακού βίου την επταύριο της πτώσης της Χούντας είχε ουσιαστικό και συμβολικό χαρακτήρα. Η κανονιστική πλαισίωση της αξίωσης για «προστασία του ιδιωτικού» δεν χαρακτηρίζεται, τα χρόνια που ακολούθησαν, πάντα από συνέχεια και συνέπεια. Σταδιακά διαμορφώνεται, ωστόσο, ένα corpus νομικών κανόνων, συνοδευόμενων από την ερμηνεία (από τα δικαστήρια ή / και ανεξάρτητες αρχές) που επιχειρούν να οριοθετήσουν το ιδιωτικό σε σχέση με το δημόσιο αλλά και την έκθεση του ιδιωτικού στη δημοσιότητα.

Σταύρος Ζουμπουλάκης *Πόσο δημόσια και πόσο ιδιωτική μπορεί και οφείλει να είναι μια θρησκεία σήμερα;*

Η εισήγηση θα εξετάσει, αφενός, τις αντιφατικές αναμονές και απαιτήσεις της κοινωνίας από τους θρησκευτικούς θεσμούς και τους θρησκευόμενους πολίτες, από τη μια, να μετατραπούν σε μια υπόθεση αποκλειστικά και αμετάκλητα ιδιωτική, και από την άλλη, να παρεμβαίνουν και να δρουν στον δημόσιο χώρο για ανθρωπιστικούς κυρίως σκοπούς. Θα αναζητήσει, αφετέρου, τα όρια του δημόσιου και του ιδιωτικού χαρακτήρα των θρησκειών στις σύγχρονες δημοκρατίες. Η εισήγηση θα τεκμηριωθεί παραδειγματικά με αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Χαράλαμπος Ν. Βέντης *Το χριστιανικό Ευαγγέλιο ως μέλι και όχι ως άλας του κόσμου: Ο θρησκευτικός λαϊκισμός ως μέσον ιδιοποίησης και χειραγώγησης της ιδιωτικής και δημόσιας σφαίρας*

Στις μέρες μας, όπως θα ήταν αναμενόμενο σε κάθε εποχή παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και αβεβαιότητας, ο λαϊκισμός κάνει θραύση και ενίοτε παρασύρει ακόμη και σκεπτόμενα υποκείμενα σε επιλογές και τοποθετήσεις απερίσκεπτες έως ακραίες, με ολέθριες συνέπειες για το μέλλον των δημοκρατικών κοινωνιών και του κράτους δικαίου. Παρ' ημίν και σε ό,τι αφορά τη συστηματική προσπάθεια παροδήγησης των μαζών, ο πολιτικός λαϊκισμός υποβοηθείται από τον θρησκευτικό του ομόλογο, προς αμοιβαίο όφελος πολιτικάντηδων «σωτήρων» από τις παρυφές του κοινοβουλευτισμού, αλλά και της ιδρυματικής ηγεσίας της Εκκλησίας, που όχι σπάνια δράπτεται της ευκαιρίας να προσεταιριστεί την κοινή γνώμη προκειμένου να αποκτήσει εκ νέου κοινωνικό έρεισμα. Στην εισήγησή μας θα συζητήσουμε το πρόβλημα του θρησκευτικού λαϊκισμού και τους τρόπους με τους οποίους αυτός υποθάλλεται και διαχέεται κοινωνικά, στην προσπάθειά του να χειραγωγήσει από κοινού την ιδιωτική και τη δημόσια σφαίρα.

συζήτηση

Περιπέτειες του ιδιωτικού στη μεταπολιτευτική Ελλάδα

Σάββατο, 14 Οκτωβρίου 2017, ώρα 10:00

Δεύτερη Συνεδρία. Πρόεδρος: Νίκη Μαρωνίτη

ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Λίζα Τσαλίκη

Μια πτυχή του «ιδιωτικού» που δεν αναλογιζόμαστε συχνά: Οικιακή κουλτούρα, γυναίκες και νεωτερικότητα

Η ανακοίνωση αναφέρεται σε μια διαφορετική πτυχή του «ιδιωτικού». Πιστεύω πως για να καταλάβουμε καλύτερα το «ιδιωτικό» στη μεταπολιτευτική Ελλάδα, πρέπει να έχουμε κατά νου μια μεγαλύτερη συζήτηση, που έχει ξεκινήσει από τη Βρετανία και τις ΗΠΑ και αφορά τις απαρχές και την εξέλιξη του «νοικοκυριού», της οικογένειας και της «οικιακότητας» (domesticity) από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τα τέλη του 1960. Μέσα από την ιστορική αναδρομή της «οικιακής νεωτερικότητας» στις δυο πλευρές του Ατλαντικού, θα δούμε πώς καθορίστηκε η έννοια της «σωστής» γυναίκας, αυτής που είναι ενάρετη, και που φροντίζει σωστά την οικογένεια και το σπιτικό της – υιοθετώντας τις οικιακές τεχνολογίες της νεωτερικότητας στην πορεία. Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της «νοικοκυροσύνης» στο ευρύτερο ελληνικό πολιτιστικό πλαίσιο, πιστεύω ότι η ιδιωτική σφαίρα στη μεταπολιτευτική Ελλάδα αντανακλά σε μεγάλο βαθμό τα παραπάνω πρότυπα, και με αυτή τη λογική, υποστηρίζω ότι είναι ανάγκη να τα εξετάσουμε βαθύτερα. Με την ομιλία αυτή, θέλω να πιστεύω πως θα καλύψω ένα κενό στη συζήτηση που γίνεται στην Ελλάδα σχετικά με έμφυλες κουλτούρες, θηλυκότητα, τεχνολογία και νεωτερικότητα.

Βασίλης Βαμβακάς

Φάσεις και αντιφάσεις των οικογενειακών σχέσεων στην ελληνική διαφήμιση

Η ανακοίνωση αυτή επιδιώκει να μελετήσει, μέσα από τον –ανεξχνιάστο εν πολλοίς στην Ελλάδα– διαφημιστικό κώδικα, τα σημεία συνάρθρωσης των οικογενειακών και καταναλωτικών προτύπων. Η περίοδος στην οποία εστιάζει η συγκεκριμένη σημειολογική έρευνα της οικογένειας στην ελληνική διαφήμιση είναι η μεταπολιτευτική (κυρίως μετά το 1980) και ιδίως η τελευταία επταετία της οικονομικής κρίσης, όμως δίνονται στοιχεία σύγκρισης με τις αντίστοιχες συμβολικές και φαντασιακές προβολές του μεταπολεμικού παρελθόντος. Απώτερος στόχος είναι να αναδειχθούν σταθερές και μεταβολές στους κοινωνικούς ρόλους των μελών της οικογένειας στο πέρασμα των χρόνων, όπως αναπαριστώνται σε έντυπες ή τηλεοπτικές διαφημίσεις καθώς και τα προϊόντα εκείνα που έχουν συνδυάσει την προώθησή τους με την εξιδανίκευση, σάτιρα ή αναθεώρηση οικογενειακών προτύπων.

Νίκος Σουλιάτης

Καταναλωτικές λογικές στον καιρό της κρίσης: Αναστοχασμός και προσαρμογή

Η κρίση επέβαλε στους Έλληνες να επαναξιολογήσουν τα καταναλωτικά τους πρότυπα και πρακτικές. Η ανακοίνωση πραγματεύεται το περιεχόμενο αυτής της επαναξιολόγησης. Εξετάζει ιδιαίτερα τα αντιφατικά αισθήματα ενοχής, αγανάκτησης, αποδοχής και αυτοδικαίωσης που συνοδεύουν το στοχασμό των Ελλήνων σχετικά με την κατανάλωση. Το υλικό στο οποίο βασίζεται η ανακοίνωση περιλαμβάνει ημι-δομημένες συνεντεύξεις με καταναλωτές, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν συμπληρωματικά προς μια ευρύτερη ποσοτική έρευνα την οποία υλοποίησε το ΕΚΚΕ (επιστημονικός υπεύθυνος: Δημήτρης Εμμανουήλ) το 2013.

Ορσαλία-Ελένη Κασσαβέτη *«Από τη γωνία της βιντεο-λέσχης έως και το μικρό σαλόνι μας»: Το ιδιωτικό βασίλειο της βιντεοκασέτας στη δεκαετία του 1980*

Η πενταετία 1980-1985 γνώρισε μία ενδιαφέρουσα και εν πολλοίς πρωτοφανή χρήση της βιντεο-συσκευής, η οποία γενικεύτηκε σύντομα σε όλη την Ελλάδα και σηματοδότησε μία στροφή στις ψυχαγωγικές συνήθειες του θεατή της εποχής. Παρόλη τη βραχύβια φύση της, το πέρασμα προς μία ιδιωτική ψυχαγωγία δομήθηκε πάνω στη συστηματική παραγωγή ελληνικών ταινιών, καθώς και στην ανάδυση παλαιότερων ή νεότερων κατηγοριών επαγγελματιών, παραγωγών ή ιδιοκτητών βιντεο-λεσχών, αλλάζοντας προσωρινά το χώρο ψυχαγωγίας από τη μεγάλη αίθουσα στο δικό μας σπίτι.

διάλειμμα

ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ

Κώστας Τσιαμπάς

Οι περιπέτειες του ημιυπαίθριου: Χώρος και ταυτότητες ανάμεσα στο ιδιωτικό και το δημόσιο

Η άμεση σχέση με τον υπαίθριο και ημιυπαίθριο χώρο θεωρήθηκε διαχρονικά ως ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της κατοικίας στην Ελλάδα. Στη σύγχρονη μεταπολιτευτική περίοδο, ο ημιυπαίθριος αναγνωρίστηκε, θεσμικά, ως κάτι σημαντικό με τον Ν.1577/1985. Με τον Ν.3843/10 όμως, η σημασία του απαξιώθηκε, πάλι θεσμικά, μέσα από τη δυνατότητα νομιμοποίησης όσων ημιυπαίθριων είχαν αυθαίρετα μετατραπεί σε κλειστούς χώρους. Μέσα από το ρόλο και τη λειτουργία του ημιυπαίθριου, θα σχολιαστούν αξίες, ιεραρχήσεις και αντιφάσεις που προβάλλονται στην αρχιτεκτονική της νεοελληνικής κατοικίας και θα ερμηνευτεί η προβληματική σχέση με έναν χώρο που βρίσκεται, εξ ορισμού, ανάμεσα στο ιδιωτικό και το δημόσιο.

Γιώργος Τζιτζιλάκης

Ύπνος στα Σύννεφα II. Για μια γενεαλογία της συγχώνευσης εργασίας και ύπνου, νέων τεχνολογιών και αρχέγονων υπομνήσεων στην «Ηλεκτρονική πολεοδομία» του Τάκη Χ. Ζενέτου

Διαπιστώνουμε σήμερα μια εκτεταμένη ακύρωση των διαχωρισμών ανάμεσα στο υπνωδωμάτιο και το γραφείο, ανάμεσα στους χώρους όπου αναπτύσσεται η εργασία και η ανάπαυση, που προκαλούν μια σειρά σύγχρονοι «μηχανισμοί» (dispositifs) της επικοινωνίας. Ποιο είναι το παράδειγμα μιας τέτοιας μεταβολής, στη σχεδιαστική κουλτούρα της χώρας μας; Το παράδειγμα, δηλαδή, εκείνο που μας βοηθά να κατανοήσουμε ένα ευρύτερο σύνολο, συμμετέχοντας στο σχηματισμό του; Η εισήγηση συνεχίζει στη μελέτη της «Ηλεκτρονικής πολεοδομίας» (1962-1974) του Τάκη Χ. Ζενέτου ως βιοπολιτικού εργαλείου και φανταστικού προσήμου της μεταβιομηχανικής κοινωνίας της πληροφορίας. Η «Ηλεκτρονική πολεοδομία» εντάσσεται στο πέρασμα από τον μπλαζέ εκκεντρικό αστό και τον βιομηχανικό εργάτη της νεωτερικότητας, στον γνωσιακό και μονήρη εργαζόμενο του άυλου βιοκαπιταλισμού. Στο πλαίσιο αυτό, εντοπίζονται μια σειρά ζεύγη, στα άκρα των οποίων κινείται το έργο του Ζενέτου: το μελλοντικό και το πρωτόγονο, η χρησιμότητα και ο ηδονισμός, το ανθρώπινο και το μηχανογενές (machinique) γίνεσθαι.

Περιπέτειες του ιδιωτικού στη μεταπολιτευτική Ελλάδα

Νίκος Ζήσιμος

Δουλεύοντας από το σπίτι: Περιπέτειες δημιουργικού σολιψισμού

Όλα τα ανθρώπινα προβλήματα πηγάζουν απ' την αδυναμία του ανθρώπου να μείνει σ' ένα δωμάτιο μόνος και σιωπηλός, έγραφε ο Μπλεζ Πασκάλ. Κατά ειρωνικό τρόπο, αυτό ακριβώς, το να κάθεται μόνος και σιωπηλός σ' ένα δωμάτιο του σπιτιού μου, είναι η δουλειά μου τα τελευταία δύο χρόνια. Θα περίμενε κανείς πως η αποδέσμευση από τις συμβάσεις της φυσικής συνύπαρξης με συνεργάτες καθώς και η χαλάρωση των διαχωριστικών γραμμών ανάμεσα στον προσωπικό και τον επαγγελματικό χώρο και χρόνο συνιστούν προνόμια που απολαμβάνει κανείς αυτονοήτως όταν δουλεύει από το σπίτι. Στην πραγματικότητα, είναι προβλήματα που πρέπει να λυθεί.

συζήτηση

Σάββατο, 14 Οκτωβρίου 2017, ώρα 17:30
Τρίτη συνεδρία. Πρόεδρος: Κατιάννα Μίχα

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ

Βαγγέλης Χατζηβασιλείου

Η παρωδία ως αποθέωση του ιδιωτικού στην πεζογραφία της Μεταπολίτευσης

Η πολιτική και η ιστορία, που καθόρισαν τους συγγραφείς της πρώτης και εν μέρει της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς, ο αγώνας υπέρ του ατόμου και η ανάδυση της καθημερινότητας, που σημάδεψαν ένα κομμάτι των δεύτερων μεταπολεμικών, αλλά και η πτώση του ατόμου από το δημόσιο βάθρο του –με το δημόσιο βάθρο να έχει επίσης κλονιστεί συθέμελα–, που απασχόλησε διά μακρών τους πρώτους μεταπολιτευτικούς πεζογράφους, αποσύρονται με ταχύτητα από την περιοχή την οποία οριοθετεί μια μερίδα συγγραφέων που κάνουν το ντεμπούτο τους στη λογοτεχνική σκηνή μετά το 1980.

Γάννης Δημητρακάκης

Η εμφάνιση του ιδιωτικού στην πεζογραφία του Θανάση Βαλτινού: Χρονικά όρια, θεματικές περιοχές, αισθητικοί όροι

Η πρώτη συστηματική εκδίπλωση της θεματικής του ιδιωτικού στην πεζογραφία του Θανάση Βαλτινού συντελείται στο μέσον ακριβώς της δεκαετίας του 1980: στο *Μπλε βαθύ σχεδόν μαύρο* (1985) το ενδιαφέρον του συγγραφέα μετατοπίζεται από τον ιστορικό και κοινωνικό προβληματισμό στην αναπαράσταση της εσωτερικής ζωής ενός γυναικείου προσώπου. Η μετατόπιση αυτή συνοδεύεται από μίαν αμφισβήτηση, εκ μέρους της ηρωίδας, της αναφορικής λειτουργίας της γλώσσας. Συνδέεται επίσης, σε εξωλογοτεχνικό αυτή τη φορά επίπεδο, με τη συνηγορία του Βαλτινού υπέρ της αυτονομίας της τέχνης, όπως αυτή εκφράστηκε σε συνέντευξη που παραχώρησε την ίδια χρονιά. Στην ανακοίνωση θα διερευνηθεί το πλέγμα των τριών αυτών στοιχείων (στροφή στην εσωτερικότητα, αμφισβήτηση της αναφορικής λειτουργίας της γλώσσας, υπεράσπιση της αυτονομίας της τέχνης) σε συνάρτηση με τις ευρύτερες διανοητικές διεργασίες που συντελούνται στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1980· τέλος θα θιγούν οι λόγοι για τους οποίους το πλέγμα αυτό δεν θα έχει συνέχεια στο έργο του Βαλτινού.

Ελισάβετ Κοτζιά

Η μεταπολιτευτική πεζογραφική καχυποψία απέναντι στις συλλογικότητες. Το παράδειγμα της Αριστεράς

Με την κατάργηση του αντικομμουνιστικού νόμου 509/1947 το 1974, οι νέοι και οι νέες συνέρρευσαν στις αριστερές πολιτικές οργανώσεις και η κομμουνιστική αριστερά κυριάρχησε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα σχολεία. Μέσα στην πρώτη ωστόσο πενταετία, η Μάρω Δούκα, ο Πέτρος Τατσόπουλος και ο Βαγγέλης Ραιπτόπουλος αποτύπωσαν τις κριτικές επιφυλάξεις που σταδιακά ανέπτυξε η νέα γενιά απέναντι στις κομμουνιστικές πρακτικές και τους οργανωμένους πολιτικούς αγώνες. Ακολούθησαν οι Αλέξης Πανσέληνος, Θανάσης Βαλτινός και Δημήτρης Νόλλας, μέσα σε ένα περιβάλλον ωστόσο όπου το πολιτικό απασχολούσε όλο και λιγότερο τις πεζογραφικές σελίδες.

Κώστας Καραβίδας

Φανταστικές κοινότητες ή ενοχικές ατομικότητες; Τα περιοδικά της Αριστεράς στη Μεταπολίτευση

Η ανακοίνωση θα διερευνήσει τους όρους της δειλής και ενοχικής μετάβασης από το συλλογικό πνεύμα της φανταστικής αριστερής κοινότητας που κυριαρχεί στα περιοδικά της Αριστεράς, παραδοσιακά, αλλά και στην πρώτη φάση της Μεταπολίτευσης, προς την εξατομίκευση και την έκρηξη της ιδιωτικότητας και των υποκειμενικότητων που σημειώνεται στον περιοδικό τύπο μετά τη δεκαετία του '80. Ως μελέτη περίπτωσης θα εξεταστούν κυρίως τα περιοδικά *Αντί*, *Ο Πολίτης* και *Σχολιαστής*, σε σύγκριση με τις γενικότερες κατευθύνσεις του περιοδικού τύπου στη Μεταπολίτευση. Το ενδιαφέρον θα περιστραφεί γύρω από τις εκδοτικές πρακτικές, την οργανωτική λειτουργία, την αισθητική εμφάνιση και τη θεματολογική ανανέωση των αριστερών περιοδικών της περιόδου, διερευνώντας όψεις των σχέσεων τους με την ιδιωτική σφαίρα.

διάλειμμα

Γιώργος Μπράμος

Ιδιωτικό και ατομικότητα στον κινηματογράφο της Μεταπολίτευσης ως σήμερα

Ο ιδρυτικός κανόνας του λεγόμενου Νέου Ελληνικού Κινηματογράφου, ήταν το νεωτερικό, «προσωπικό» ύφος στην κινηματογραφική αφήγηση και η θεματική σύνδεση με την τρέχουσα ιστορική, πολιτική και κοινωνική συγκυρία. Σε αυτό το σχήμα, από τις αρχές ήδη της εμφάνισης του ΝΕΚ, υπάρχουν δύο τουλάχιστον σαφείς εξαιρέσεις. Ο Νίκος Παναγιωτόπουλος και ο Νίκος Νικολαΐδης. Η δική τους αντίληψη, αν και στην εποχή της θεωρήθηκε περιφερειακή, επηρέασε γόνιμα τους επιγόνους. Από την αμηχανία του '80, περάσαμε γρήγορα, την επόμενη δεκαετία, στις περιπτώσεις της ηθογραφικής αναζήτησης του μικρού τόπου, με τον Κόκκινο, τον Γραμματικό, και τον Χούρσογλου, και αυτή η γενική κατεύθυνση συνεχίζεται ως τις μέρες μας, από τον Κούτρα, τον Οικονομίδη, τον Λάνθιμο κ.ά.

Δηώ Καγγελάρη

«Για τον καθένα χωριστά»; Συλλογικότητες και ατομικότητες στους καθρέφτες του θεάτρου

Η ανακοίνωση έχει στόχο να μεταφέρει το διάλογο δημόσιου-ιδιωτικού στη θεατρική τέχνη. Διατρέχοντας την ιστορία της ελληνικής θεατρικής σκηνής από τη Μεταπολίτευση ως τις μέρες μας, θα επιχειρήσει να αναδείξει, με παραδειγματική τεκμηρίωση και χρήση οπτικοακουστικού υλικού, όψεις του συλλογικού και ατομικού, σε θεσμικό και αισθητικό επίπεδο.

Κωστής Σταφυλάκης *«Δεν θα επιστρέψω»*: Αμφιρροπίες του ιδιωτικού στην εγχώρια εικαστική δράση της δεκαετίας του '80

Ερευνητές της τέχνης της δεκαετίας του '80 εντοπίζουν την αποστασιοποίηση αρκετών καλλιτεχνών από την ουμανιστική κοινωνική αισθητική που χαρακτήριζε την πρωτοπορία της δεκαετίας του '70, επισημαίνοντας την παράλληλη στροφή και διεύρυνση προς το ιδιοσυγκρασιακό, το «ιδιωτικό» και το «καθημερινό». Ωστόσο, οι κοινωνικές και πολιτιστικές διαδικασίες που ευθύνονται για τις μεταλλαγές αυτές παράγουν αμφίσημα αποτελέσματα και φέρνουν τους καλλιτέχνες και τις δημιουργικές συλλογικότητες αντιμέτωπους με, ακόμα επίκαιρα, διλήμματα. Οι πολιτικές ανατροπές της μεταδικτατορικής Ελλάδας, οι νέοι πολιτιστικοί θεσμοί και το κοινό τους, ανατρέπουν τη γνώριμη κοινωνική αναφορά της καλλιτεχνικής πράξης. Η προσφυγή σε μια ιστορική, πολιτική ή ταξική αλήθεια υποχωρεί, καθώς κερδίζει έδαφος η αυτο-αφήγηση, η βιογραφία, η φιλολογική επένδυση της καλλιτεχνικής ταυτότητας αλλά και η συμμετοχή σε νέες μορφές δράσης, παραγωγής, δημοσιότητας και εκπαίδευσης. Συχνά, η ανακάλυψη του ιδιοσυγκρασιακού συνοδεύεται από την αναπαραγωγή εθνικών μυθολογιών. Την ίδια εποχή που καλλιτεχνικές ομάδες διεκδικούν δημόσια την έμφυλη ταυτότητα και τη σεξουαλικότητα, άλλες εμπνέονται από ιδεολογίες της «ορθόδοξης ελληνικότητας». Μια φράση, διατυπωμένη στο πρώτο ενικό, δεσπάζει στην εμβληματική περφόρμανς της Λήδας Παπακωνσταντίνου από το '81: «Δεν θα επιστρέψω». Δηλωτική στιγμιαία απόφαση παρά βεβαιότητας.

ΜΙΑ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ: Βασίλης Βαμβακάς

συζήτηση

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ (αλφαβητικά)

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΜΒΑΚΑΣ Επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ στο ΑΠΘ. Οι δημοσιεύσεις του αφορούν την κοινωνιολογία των μέσων επικοινωνίας, της δημοφιλούς κουλτούρας, καθώς και την ανάλυση πολιτικού λόγου. Βιβλία του: *Εκλογές και επικοινωνία στη Μεταπολίτευση. Πολιτικότητα και θέαμα* (2007), *Η Ελλάδα στη δεκαετία του '80. Κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό λεξικό* (2014) (συνεπιμέλεια με Π. Παναγιωτόπουλο), *Ο λόγος της κρίσης. Πόλωση, βία και αναστοχασμός στην πολιτική και δημοφιλή κουλτούρα* (2014), *Αμερικανικές σειρές στην ελληνική τηλεόραση. Δημοφιλής κουλτούρα και ψυχοκοινωνική δυναμική* (2017) (συνεπιμ. με Α. Γαζή).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΕΝΤΗΣ Γεννήθηκε το 1967 στην Αθήνα. Είναι επίκουρος καθηγητής φιλοσοφίας της θρησκείας στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Σπούδασε φιλοσοφία στο Deere College και θεολογία στις ΗΠΑ, στη Θεολογική Σχολή του Τιμίου Σταυρού Βοστώνης. Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Βοστώνης (γλωσσολογική φιλοσοφία της θρησκείας και την πολιτική) και του Πανεπιστημίου της Λουβαίν (κοινωνική φιλοσοφία και ηθική). Γνωστικά ενδιαφέροντα: καντινή σκέψη, φιλοσοφία της γλώσσας, μεταμοντερνισμός, σύγχρονη πολιτική θεωρία και ηθική (ειδικότερα ο πολιτικός φιλελευθερισμός του John Rawls) και φιλοσοφία της θρησκείας. Μετέφρασε στα αγγλικά το βιβλίο του Χρήστου Γιανναρά *Χάιντεγκερ και Αρεοπαγίτης: ή περί απουσίας και αγνωσίας του Θεού* (*Heidegger and the Areopagite: On the absence and unknowability of God*, T&T Clark, 2005), ενώ μεταφράζει στα ελληνικά το Richard Swinburne, *Is there a God?* (Oxford University Press). Επίσης έχει εκδώσει: *Εσχατολογία και ετερότητα* (2005), *The reductive veil. Post-Kantian non-representationalism versus apophatic realism* (2005). Κείμενά του έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά *Σύναξη*, *Θεολογία*, *TheBooks' Journal*, και σε ποικίλες επιστημονικές εκδόσεις.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ Γεννήθηκε το 1966 στην Αθήνα. Είναι επίκουρος καθηγητής νεοελληνικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα είναι κυρίως η πεζογραφία του 20ού αιώνα, η θεωρία της λογοτεχνίας και η ιστορία της κριτικής. Έχει δημοσιεύσει μελέτες για τους Ν. Γ. Πεντζίκη, Ν. Καχίτση, Γ. Μπεράτη, Θ. Βαλτινό, Στρ. Τσίρκα, Α. Φραγκιά, Γ. Σεφέρη, Ζ. Λορεντζάτο, Αμ. Χουρμούζιο, Κ. Θ. Δημαρά κ.ά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Ψυχίατρος, ψυχαναλυτής, διδάσκων αναλυτής της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας και της Διεθνούς Ψυχαναλυτικής Ένωσης. Τις κλινικές και θεωρητικές του εργασίες που αφορούν το ναρκισσισμό, την εξέλιξη και οργάνωση του ψυχισμού, τις ψυχικές άμυνες και την ψυχοσωματική τις αναπτύσσει σε συνέδρια, σε άρθρα και στα βιβλία του. Δημοσίευσε: *Η θεωρία και η κλινική του ναρκισσισμού* (2010), *Το σώμα και οι ψυχικές αναπαραστάσεις του* (2013), *Οι ψυχικές άμυνες και τα παράδοξά τους* (2016), *Στοιχεία για την ψυχική μορφοποίηση (η δυναμική του τραύματος)* (2017).

ΝΙΚΟΣ ΖΗΣΙΜΟΣ Σύμβουλος ασφαλείας πληροφοριακών συστημάτων και ζωγράφος. Στο παρελθόν έχει εργαστεί ως αναλυτής και μηχανικός λογισμικού στην ανάπτυξη εφαρμογών, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη εφαρμογών και προτύπων για ελληνικούς και διεθνείς οργανισμούς. Σπούδασε πληροφορική στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Παν/μιο του Μάντσεστερ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗΣ Γεννήθηκε το 1953 στη Συκιά Λακωνίας. Δίδαξε για πολλά χρόνια στη μέση εκπαίδευση. Από το 1998 ως το 2012 διετέλεσε διευθυντής του περιοδικού *Νέα Εστία*. Από το 2008 είναι πρόεδρος του Δ.Σ. του βιβλικού Ιδρύματος «Άρτος Ζωής». Το 2013 ανέλαβε τη θέση του προέδρου του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Πρόσφατα έργα του: *Χριστιανοί στον δημόσιο χώρο* (2010), *Ανίερη συγκυβέρνηση* (2011), *Η αδελφή μου* (2012), *Χρυσή Αυγή και*

Εκκλησία (2013), Ποιος Θεός και ποιος άνθρωπος (2013), Χριστιανισμός της χαράς (2015), Υπό το φως του μυθιστορήματος (2015), Ο στεναγμός των πενήτων (2016), Για το σχολείο (2017).

ΔΗΩ ΚΑΓΓΕΛΑΡΗ Θεατρολόγος, επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συγκαταλέγονται οι όροι του μοντέρνου στο θέατρο, η σχέση θεάτρου και ιστορίας, ο διάλογος μεταξύ ελληνικής και ευρωπαϊκής σκηνης, η σκηνική ερμηνεία του αρχαίου δράματος. Είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών. Διετέλεσε σύμβουλος καλλιτεχνικού προγραμματισμού στο Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου (2006-2015). Είναι μέλος της κριτικής επιτροπής του ευρωπαϊκού βραβείου θεάτρου Europe Prize New Theatrical Realities.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ Γεννήθηκε το 1981 στην Αθήνα. Διδάσκει νεοελληνική λογοτεχνία ως ειδικός επιστημονικός συνεργάτης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Είναι διδάκτωρ νεοελληνικής φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η διδακτορική του διατριβή αφορούσε το περιοδικό *Αντί* (1974-2008) και την κριτική επαναπροσέγγιση του λογοτεχνικού παρελθόντος στη Μεταπολίτευση. Στις δημοσιεύσεις του περιλαμβάνονται άρθρα και μελέτες για την ιστορία των περιοδικών, τη σχέση της λογοτεχνίας με την ιστορία και την ιδεολογία, τη λογοτεχνική κριτική, την κριτική της κουλτούρας και τη διανοητική και πολιτισμική ιστορία.

ΟΡΣΑΛΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΚΑΣΣΑΒΕΤΗ Γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε ελληνική φιλολογία στη Φιλοσοφική Αθηνών. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στις πολιτισμικές σπουδές και στην ιστορία και στη διδακτική της. Στο τμήμα ΕΜΜΕ (ΕΚΠΑ) εκπόνησε τη διδακτορική διατριβή της με θέμα τη βιντεο-κουλτούρα της δεκαετίας του 1980. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα περιστρέφονται γύρω από τη δημοφιλή κουλτούρα (τηλεόραση, βίντεο, κινηματογράφος, μουσική) και τον λαϊκό πολιτισμό, τη θεωρία των ειδών και την οπτική εθνογραφία. Έχει πραγματοποιήσει έρευνα στο ΑΠΘ, όπου έχει διδάξει, στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο ΠΤΔΕ. Πραγματοποιεί μεταδιδακτορική έρευνα στο ΠΤΔΕ (ΕΚΠΑ) στα πεδία των πολιτισμικών σπουδών και της γεωγραφίας (Πρόγραμμα CoHere).

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ Κριτικός λογοτεχνίας. Σπούδασε οικονομικά στην Αθήνα και το Λονδίνο. Εργάστηκε στην εφημερίδα *Καθημερινή*, κρατώντας από το 1990 και για δύο δεκαετίες την κυριακάτικη στήλη κριτικής βιβλίου. Συνεργάζεται με εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά. Έχει εκδώσει τη μελέτη *Ιδέες και αισθητική. Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι 1930-1974* (2006).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΤΣΗΣ Καθηγητής κοινωνιολογικής θεωρίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται κυρίως στα πεδία της κοινωνιολογίας των οργανώσεων και της τεχνολογίας, της οικονομικής κοινωνιολογίας, της κοινωνιολογικής θεωρίας και της κοινωνικής ιστορίας των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, καθώς και της ανάλυσης σχέσεων χώρου και κοινωνίας. Επιλογή δημοσιεύσεων: *Κοινωνιολογική σκέψη και εκσυγχρονιστικές ιδεολογίες στον ελληνικό μεσοπόλεμο* (1996), *Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Τεχνολογική και οργανωτική πρωτοπορία 1950-2000* (2008), *Financial markets and organizational technologies. System architectures, practices and risks in the era of deregulation* (2010), *Handbook of European sociology* (2014) (σε συνεργασία με τον Σωκράτη Κονιόρδο).

ΛΙΛΙΑΝ ΜΗΤΡΟΥ Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και επισκέπτρια καθηγήτρια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο Πανεπιστήμιο Πειραιά (προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών). Διδάσκει δίκαιο προστασίας προσωπικών δεδομένων και δίκαιο της πληροφορίας / διαδικτύου. Υπήρξε σύμβουλος του π. Πρωθυπουργού Κ. Σημίτη (1996-2004). Διετέλεσε μέλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (1999-2003) και από το Νοέμβριο 2016 είναι μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Ασκή συμβουλευτική δικηγορία και έχει συμμετάσχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και πολλά ερευνητικά έργα σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Έχει γράψει βιβλία και επιστημονικά άρθρα στα ελληνικά, αγγλικά και γερμανικά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΡΑΜΟΣ Δημοσιογράφος, κριτικός κινηματογράφου και συγγραφέας. Έχει συνεργαστεί σε σενάρια ταινιών, έχει γράψει δοκίμια για τον κινηματογράφο, τις διηγηματογραφικές συλλογές *Βρεγμένο ρούχο* (1993), *Άσπρα γένια* (2006) και *Ανάμεσα στους τοίχους* (2017) καθώς και τα μυθιστορήματα *Όσοι τσιόρνιγια* (1999) και *Το ψέμα του λύκου* (2013).

ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεννήθηκε το 1971. Το 1993 αποφοίτησε από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Το 1994 έλαβε το μεταπτυχιακό του δίπλωμα στην κοινωνιολογία από την *École des Hautes Études en Sciences Sociales*. Το 2000 ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή με αντικείμενο «Κομμουνιστική ηθική: Γαλλία, Σοβιετική Ένωση, Ελλάδα» στο Πανεπιστήμιο Paris X-Nanterre υπό την επίβλεψη του Étienne Balibar. Από το 2000 μέχρι το 2007 υπηρέτησε στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ. Είναι επίκουρος καθηγητής κοινωνιολογίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Βιβλία: *Το Γεγονός. Βαναυσότητα, πόλεμος και πολιτική μετά την 11η Σεπτεμβρίου* (2002), *Τεχνολογικές καταστροφές και πολιτικές του κινδύνου. Παλινδρομήσεις του κοινωνικού εκσυγχρονισμού στην Ελλάδα 1947-2000* (2013). Επιμελήθηκε (με τον Β. Βαμβακά) την έκθεση «GR80S. Η Ελλάδα του Ογδόοντα» στην Τεχνόπολη (2017).

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Καθηγητής πολιτισμικών σπουδών στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του ΑΠΘ. Είναι συγγραφέας των *Η ποιητική της αυτοβιογραφίας* (1993), *Εισαγωγή στη μελέτη του πολιτισμού* (2002) και *Τα νοήματα της φωτογραφίας* (2012) καθώς και μελετημάτων για τη θεωρία και ιστορία της λογοτεχνίας και των μέσων επικοινωνίας, τη σημειωτική και τη σύγχρονη δημοφιλή και οπτική κουλτούρα, την πολιτισμική θεωρία και την πολιτισμική πολιτική.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ Γεννήθηκε το 1964 στη Σάμο. Από το 2006 διδάσκει πολιτική φιλοσοφία στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ. Έχει συνεργαστεί από χρόνια με εφημερίδες (*Ελευθεροτυπία*, *Αυγή*, *Εφημερίδα Συντακτών*, *Βήμα*) και περιοδικά (*Νέα Εστία*, *Σημειώσεις*, *Σύγχρονα Θέματα* κ.λπ.). Διατηρεί εβδομαδιαία στήλη στη *Lifo*. Στη λογοτεχνία εμφανίζεται με τις ποιητικές συλλογές «Οικείο φεγγάρι» (1988), «Λάφυρο αγαπημένων ημερών» (1993) και «Χειμώνες της μνήμης» (2010). Με την πεζογραφία ασχολείται τα τρία τελευταία χρόνια με τις συλλογές διηγημάτων «Γυναίκα με ποδήλατο» και «Άντρας που πέφτει». Τελευταίο του βιβλίο «Φαντάσματα του καιρού μας. Αριστερά, κριτική, φιλελεύθερη δημοκρατία» (2017).

ΝΙΚΟΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ Ερευνητής Γ στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. Σπούδασε κοινωνιολογία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (1994-1998) και στην *École des Hautes Études en Sciences Sociales*, στο Παρίσι, από όπου απέκτησε το διδακτορικό του δίπλωμα (1998-2005). Η ερευνητική του δραστηριότητα και οι δημοσιεύσεις του αφορούν ζητήματα αστικής κοινωνιολογίας, κοινωνιολογίας του πολιτισμού και οικονομικής κοινωνιολογίας. Εργασίες του έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

ΚΩΣΤΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΚΗΣ Θεωρητικός τέχνης και εικαστικός. Απόφοιτος της ΑΣΚΤ, ακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στη θεωρία και ιστορία της μοντέρνας τέχνης και στην ευρωπαϊκή φιλοσοφία. Απέκτησε διδακτορικό τίτλο από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Παν/μίου, εστιάζοντας στον πολιτικό λόγο που διατύπωσαν οι διεθνείς καλλιτεχνικές εκθέσεις του 21ου αιώνα και ειδικά η Documenta 11. Επιμελήθηκε, με τον Γ. Σταυρακάκη, το ανθολόγιο *Το πολιτικό στη σύγχρονη τέχνη* (2008). Δίδαξε «Τέχνη βασισμένη στην έρευνα» στην ΑΣΚΤ (2012-2015). Διδάσκει «Εικαστικές Τέχνες» στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Παν/μίου Πατρών και είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής στην ΑΣΚΤ. Ήταν συνεπιμελητής της AGORA, της 4ης Μπιενάλε της Αθήνας και είναι μέλος της επιμελητικής ομάδας της 6ης Μπιενάλε της Αθήνας, *Waiting for the Barbarians*. Μαζί με τη Βάνα Κωσταγιόλα ίδρυσαν τους KanecS (www.kanecs.com), ένα πείραμα με την καλλιτεχνική στρατηγική της «υπερταύτισης».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΖΙΡΤΖΙΑΚΗΣ Αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και καλλιτεχνικός σύμβουλος του Ιδρύματος ΔΕΣΤΕ. Πρόσφατα συνεπιμελήθηκε τις εκθέσεις: *Αμετρία* (Μουσείο Μπενάκη, Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, 2015), *Hygros Project* (Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, 2016), *Γιώργος Λάππας, Happy Birthday* (Μουσείο Μπενάκη, Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, 2016) και συνεργάστηκε στο διεπιστημονικό project *Liquid Antiquity* (Μουσείο Μπενάκη, Princeton University, Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, 2017). Από τις εκδόσεις Καστανιώτη κυκλοφορεί το βιβλίο του *Υπο-νεωτερικότητα και εργασία του πένθους. Η επήρεια της κρίσης στη σύγχρονη ελληνική κουλτούρα*.

ΛΙΖΑ ΤΣΑΛΙΚΗ Αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ. Τα πεδία ενδιαφέροντός της συμπεριλαμβάνουν παιδιά και Μέσα, κατασκευή παιδικής ηλικίας, φύλο και τεχνολογία, πολιτική συμμετοχή, ακτιβισμό, κουλτούρα διασημότητας, κουλτούρα πορνογραφίας, σεξουαλικότητα, πρακτικές κατανάλωσης. Καθώς προέρχεται από το χώρο των πολιτισμικών σπουδών, δουλεύει πολύ με ακροατήρια και ανάλυση κειμένου. Το τελευταίο της βιβλίο έχει τίτλο *Children and the politics of sexuality. The sexualization of children debate revisited* (2016).

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΑΜΠΟΣ Αρχιτέκτονας, επίκουρος καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΕΜΠ, όπου διδάσκει ιστορία και θεωρία της αρχιτεκτονικής. Σπούδασε στην Αθήνα (ΕΜΠ) και τη Νέα Υόρκη (Columbia University). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην ανάδειξη και χρήση εννοιών και ερμηνευτικών εργαλείων δανεισμένων από τη φιλοσοφία, την πολιτική θεωρία και την ψυχανάλυση στην ιστορία και θεωρία της μοντέρνας και σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Το τελευταίο του βιβλίο με τίτλο *From Doxiadis' theory to Pikionis' work. Reflections of antiquity in modern architecture* κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Routledge στη σειρά «Research in architecture».

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γεννήθηκε το 1959 στην Αθήνα. Σπούδασε πολιτικές επιστήμες και οικονομικά της περιφέρειας. Συνεργάστηκε με τις εφ. *Πρώτη* και *Καθημερινή* και με διάφορα λογοτεχνικά περιοδικά, ενώ εργάστηκε ως κριτικός λογοτεχνίας στην *Αυγή* (1982-1991) και στην *Ελευθεροτυπία* (1991-2010). Μεταξύ 1998 και 2009 ήταν μέλος της συντακτικής ομάδας του ένθετου «Βιβλιοθήκη» της *Ελευθεροτυπίας*. Σήμερα συνεργάζεται ως κριτικός λογοτεχνίας με το *Βήμα της Κυριακής* και είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του ηλεκτρονικού περιοδικού *Ο Αναγνώστης*. Είναι επίσης τακτικός συνεργάτης των περιοδικών *Books' Journal* και *Εντευκτήριο* και συνεργάζεται επαγγελματικά, για θέματα ρεπορτάζ του βιβλίου, με το Αθηνναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων. Από το 2005 έως το 2012 συμμετείχε (με την Κ. Σχινά) στην εκπομπή «Βιβλία στο κουτί» της ΕΤ1 (σκην. Π. Παναγιωτοπούλου). Βιβλία του: *Μίλτος Σαχτούρης. Η παράκαμψη του υπερρεαλισμού* (1992) και *Οδόσημα. Στοιχεία προσανατολισμού στο τοπίο της νεοελληνικής λογοτεχνίας* (1999). *Ανθολογίες: Σύγχρονοι Έλληνες πεζογράφοι 1974-1990* (μαζί με την Ελισάβετ Κοτζιά, 1995) και *Ανθολογία της ελληνικής ποίησης. 20ός αιώνας. 1900-2000* (με τον Κ. Γ. Παπαγεωργίου, 4 τόμοι, 2007-2013).

ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Γεννήθηκε το 1961 στο Αλιβέρι Ευβοίας. Είναι παιδοψυχίατρος και ψυχαναλυτής, μέλος της Société de Psychanalyse Freudienne (SPF, Παρίσι) και της International Winnicott Association (IWA, Σάο Πάολο), ποιητής και μεταφραστής. Τα ποιήματά του (1986-2016) στεγάζονται σε δεκατέσσερα βιβλία και σε άλλα δύο η ποιητική του. Έγραψε ένα παραμύθι και δύο νουβέλες. Από τα βιβλία του το *Κελί* κυκλοφόρησε στα γαλλικά (Prix Max Jacob étranger, 2013) και τα «Ρήματα για το ρόδο» στα ισπανικά (Εθνικό βραβείο μετάφρασης στην Ισπανία, 2003). Το 2013 τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το σύνολο του ποιητικού έργου του με το Βραβείο Ποίησης (Ίδρυμα Πέτρου Χάρη). Το 2014 ονομάστηκε από τη Γαλλική Δημοκρατία Ιππότης στην τάξη των Γραμμάτων και των Τεχνών. Έχει μεταφράσει Jouve, Char, Claudel, Cioran, Tournier, Jaccottet, Valery, Chateaubriand, Bonnefoy, Dupin, Du Bouchet and Virginia Woolf – συνολικά δέκα βιβλία και έχει μεταφράσει βιβλία του D. W. Winnicott. Διευθύνει τη σειρά βιβλίων ψυχανάλυσης («Γραφές της ψυχανάλυσης») στις εκδόσεις Γαβριηλίδης.

Επόμενες εκδηλώσεις

29 Νοεμβρίου 2017

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ – ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

2 & 3 Φεβρουαρίου 2018

Επιστημονικό συμπόσιο:

ΤΟ ΘΗΛΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Πρόσφατες εκδόσεις

- **ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ**

Σειρά «Επιστημονικά συμπόσια», Αθήνα 2017

- **ΛΑΪΚΙΣΜΟΣ. ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Σειρά «Επιστημονικά συμπόσια», Αθήνα 2016

- **ΤΟΜΕΣ, ΡΗΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΕΙΕΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ**

Σειρά «Επιστημονικά συμπόσια», Αθήνα 2016

Επόμενες εκδόσεις

ΤΟ ΘΗΛΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ •

ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ •

Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ •

Η Εταιρεία Σπουδών χρησιμοποιεί χαρτί που παράγεται κατά 100% από ανακυκλωμένο χαρτοπολτό, με απομελάνωση χωρίς λεύκανση και χωρίς ίχνη παραγόντων οπτικής φωτεινότητας. Παράκληση: Φροντίστε να ανακυκλωθεί.